

Nr 59.

Av herr **Boberg m. fl.** om höjda tullsatser för färska päron och äpplen.

Förslag om förhöjd frukttull har varit uppe flera gånger i riksdagen. Senast vid 1923 års riksdag väcktes flera motioner i båda kamrarna, avseende hjälp för vår inhemska fruktodling genom förhöjd tull å färska päron och äpplen. Bevillningsutskottets majoritet tillstyrkte motionerna och förordade en tullförhöjning å päron och äpplen från 10 öre, som det nu är, till 30 öre pr kilogram, alltså med 20 öre för årets sista 4 månader, då den svenska frukten egentligen är i marknaden. Första kammaren biföll utskottets hemställan med 51 röster mot 42. Andra kammaren avslög däremot utskottets förslag med 107 röster mot 77. Vid den gemensamma votering, som följde på de skiljaktiga besluten, segrade avslagsyrkandet med 131 röster mot 110.

Under debatterna, som förekommo vid ärendets behandling i kamrarna, uttalades bl. a. den tanken, att man hellre borde arbeta på att få fraktnedsättning för färsk frukt från de södra orterna till de norra i landet än komma med förslag om höjd tullavgift. Vid 1924 års riksdag väcktes också i andra kammaren en motion om 30 procents nedsättning å järnvägsfrakten för färsk frukt, som sändes till orter norr om Krylbo för tiden 15 aug.—31 dec. Denna motion bifölls med 62 röster mot 30 av kammaren. Men första kammaren avslög. Sålunda: även den vägen visade sig stängd.

Kvar står i alla fall med oförminskad kraft det stora behovet av någon hjälp för vår inhemska fruktodling mot en övermäktig utländsk konkurrens. Som det nu är, måste denna svenska näring föra ett tynande liv samt här och där gå under. 1923 års bevillningsutskott framhöll också detta i sitt utlåtande, till vilket vi hänvisa. Det heter bl. a. däri: »Under samma tid» (under vilken 20 öres förhöjning i frakttullen föreslås) »införes emellertid såsom de statistiska siffrorna visa stora kvantiteter utländska päron och äpplen. Marknaden blir härigenom överfylld och för våra fruktodlare, vilka till stor del bestå av småbrukare och lägenhetsinnehavare, uppstå betydande svårigheter att vinna avsättning för den av dem odlade frukten. I vissa trakter av landet händer det sålunda såsom allmänt är känt, att det icke lönar sig för fruktodlaren att ens taga vara på frukten och ofta använda de den för att den icke alldeles skall förfaras till kreatursfoder.»

Våra främsta auktoriteter på fruktodlingens område ha vid flera tillfällen framhållit såväl behovet som nödvändigheten av att statsmakterna vidtaga någon åtgärd för att genom förhöjd tull giva den svenska fruktodlingen ett behöfligt stöd i kampen mot en övermäktig utländsk konkurrens, som håller på

att alldeles nedtrycka denna inhemska näring. Och här gäller det icke i första hand några stora trädgårdar, vilka genom bättre förpackning och förvaring av frukten äro i tillfälle att utnyttja alla möjligheter vid dess försäljning, ehuru även detta med magert resultat. Det gäller framförallt de tusen smärre trädgårdsodlare i våra södra och mellersta provinser samt ännu flera småbrukare och egnehemsinnehavare, vilka delvis tack vare uppmuntran från statligt håll planterat fruktträd kring sina hem. Det är allt för ofta hårt för dem att se sin möda och omsorg så litet belönade, som nu oftast är fallet, då de nödgas sälja frukten till ett pris, som föga motsvarar arbete, omsorg och kostnader för dess frambringande.

Den hänvisning, som de ofta få att packa frukten bättre och att genom sammanslutningar ordna frakter och försäljning ändamålsenligare, är ju välvillig men föga verksam, alldenstund det är långt bättre och billigare att giva detta råd än att efterkomma det för de från varandra vitt spridda fruktodlarna i riket, vilka icke kunna förhindra att förmedlare och försäljare av frukten uppdriva priset på ett för allmänheten icke önskvärt sätt.

Emellertid är det att hoppas, det insikten om nödvändigheten att åtgärder vidtagas för att i första hand skydda och uppmuntra det inhemska arbetet skall växa här i landet. Utlandets exempel visar oss också denna väg. Även bland arbetarna framtråda tendenser, som otvetydigt peka därpå. Så t. ex. har den fackliga landsortsorganisationen i Norge i en framställning till regeringen begärt importreglering till skydd för den inhemska produktionen. I denna begäran heter det enligt referat, taget ur en huvudstadstidning:

»Går man fram på den nationella självhjälps linje», heter det bl. a., »skall man icke blott genast avhjälpa mycket av arbetslösheten och dess följder men också från första stund lägga grund till en varaktig och ständigt stigande förbättring av landets ekonomiska ställning. Norge kan icke längre komma förbi frågan om en avsiktlig reglering av införseln i syfte att sätta en damm för importen av onyttiga varor eller varor, som norsk produktion kan framställa i erforderlig mängd.»

Samma är förhållandet här i Sverige. Och vi hoppas, det endast är en tidsfråga, då insikten om ett nödvändigt skydd för sådant svenskt arbete, som är utsatt för en mördande konkurrens från utlandet, skall slå igenom även hos arbetarna i vårt land.

Detta måste också nödvändigt ske, därest vi icke vilja nedsätta egna arbetsförhållanden, skapa arbetslöshet och befrämja emigrationen.

Då det gäller här framförda fråga — om en relativ måttlig förhöjning av frukttullen under årets 4 sista månader, då den svenska frukten är i marknaden — befinna vi oss på ett område, där läget är sådant, att tiden måste anses mogen att giva landets tusental små fruktodlare detta väl behöfliga och länge väntade handtag i deras mödosamma och tryckta näring.

I likhet med 1923 års bevillningsutskott föreslå vi därför,

att tullen å färska päron (stat. nr 107 D) och å färska äpplen (stat. nr 107 E i tulltaxan) höjes med 20 öre pr kilogram för tiden 1 sept.—1 jan. varje år.

Stockholm den 21 januari 1925.

Carl Boberg.

Ernst Lundell.

M. Svensson.

J. B. Johansson.

Nils Ant. Nilsson.

August Johansson.

J. Clemetson.

K. J. Gustafsson.

Per Gustafsson.

Oscar Ericson.

Anders Elisson.
